AVINOR AS

Bilag C1-1 Klima og miljø

K-193214 Utførelsesentreprise OV1000 og veg

ENGM – Oslo lufthavn Gardermoen

Innhold

1 Generelt 3
2 Prosjektets klima- og miljøambisjon 3
3 Organisering og ansvar 3
3.1 Ansvarsforhold 3
3.2 Miljøstyring 3
3.3 Miljøoppfølgingsplan (MOP) 4
4 Risikovurderinger 4
5 Vernerunder 4
6 Miljøtemaer 5
6.1 Massehåndtering 5
7 Forurensning og klima 7
7.2 Naturverdier 9
7.3 Produkt og materialvalg 10
7.4 Avfall 10
8 Vedlegg 11

1 GENERELT

Dette dokumentet fastsetter overordnede krav for Avinors bygg- og anleggsprosjekter, samt entreprenørens ansvar og plikter til ivaretakelse av klima og miljø under utførelsen av arbeidet. Kravene supplerer øvrige krav som følger av gjeldende lover, forskrifter, offentlige tillatelser, reguleringsbestemmelser og øvrige kontraktsdokumenter.

2 PROSJEKTETS KLIMA- OG MILJØAMBISJON

Følgende resultatmål for miljø er definert overordnet for prosjektet:

- Utslippsredusert byggeplass med ≥ 20 % mindre klimautslipp enn et beregnet referanseprosjekt som følger teknisk forskrift og alle minstekrav.
- Ingen utslipp med reell risiko for grunnvann/vannmiljø.
- Redusert materialforbruk og økt andel sirkulære materialer med kildesorteringsgrad ≥ 90%, og ≥ 20% resirkulert eller ombruk av materiale/masser i prosjektet.

3 ORGANISERING OG ANSVAR

Avinors bygg- og anleggsprosjekter skal vektlegge og integrere miljøhensyn tidlig i planlegging og gjennomføring, samt ved valg av innkjøp av produkter og materialer. Entreprenøren skal bidra til at utbyggingsprosjektene gjennomføres med sterkt miljøfokus.
Hensynet til miljø skal ivaretas på linje med økonomi, fremdrift, funksjonelle, tekniske og estetiske hensyn. Ledere på alle nivåer har ansvar for å følge opp de mål som er fastsatt og sikre at man har kompetanse og kapasitet til å oppnå målene.

Avinors krav beskrevet i dette bilaget skal bidra til å ivareta generelle samfunnsinteresser; herunder:

- bidra til å sikre at prosjektet blir til minst mulig ulempe for miljøet og de som ellers blir berørt av tiltaket.
- bidra til å redusere den usikkerheten som berørte opplever i tilknytning til anleggsfasen.
- sikre at miljøkrav fastsatt i lover, forskrifter og sentrale retningslinjer ivaretas.
- danne grunnlag for miljøkrav som inngår i tilbudsdokumenter og i kontrakt med entreprenør.

Bilaget beskriver roller og ansvar, samt miljømål og miljøkrav i dette prosjektet.

3.1 Ansvarsforhold

Entreprenøren skal utpeke en miljøansvarlig som:

- Inngår i egen prosjektorganisasjon
- Er kontaktpunkt mot byggherren i miljøsaker
- Følger opp kontraktens klima- og miljøkrav
- Sikrer nødvendig kontroll og rapportering
- Rapportere til miljøansvarlig hos byggherre

Personen skal dokumentere relevant kompetanse.

3.2 Miljøstyring

Entreprenøren skal ha et godt dokumentert og velfungerende miljøstyringssystem som oppfyller kravene i ISO 14001, EMAS eller annet likeverdig miljøstyringssystem. Dette gjelder der ikke annet er avtalt.
Krav og retningslinjer som er fastsatt i prosjektet og som omhandler hensyn til omgivelsene, skal innarbeides i alle kontrakter med underentreprenører og leverandører på samme måte som øvrige krav.

Alt personell i prosjektet skal være kjent med prosjektets miljømål, krav og risikomomenter, entreprenørens beredskapsplan for akutt forurensning samt entreprenørens rutiner og systemer for ivaretakelse av miljøkrav.

Entreprenøren skal avholde oppstartsmøte/introduksjonskurs for personell i prosjektet hvor prosjektets miljømål, krav og risikomomenter gjennomgås.

3.3 Miljøoppfølgingsplan (MOP)

Entreprenøren skal utvikle en prosjektilpasset miljøoppfølgingsplan (MOP) som skal overleveres til byggherren i henhold til krav og frister satt i bilag D.
Miljøoppfølgingsplanen skal oppdateres gjennom prosjektets levetid for dokumentasjon og oppfølging av krav til ytre miljø.

Entreprenøren skal etablere et kontrollsystem for ytre miljø i prosjektet for å sikre at kvalitetskrav og miljømål oppfylles.

Kontrollplanen skal:

- Referere til de aktuelle kravene
- Inneholde/omtale planlagt kontrollmetode med referanse til rutiner for gjennomføring av aktivitetene
- Utpeke hvem som er ansvarlig for aktiviteten og for å kontrollere at kravene er oppfylt
- Fastsette når kontroll skal gjennomføres.
- Oppgi kontrollresultater.
- Referere til dokumentasjon som bekrefter at kravene er oppfylt.

Kontrollplanen skal holdes løpende oppdatert gjennom hele kontraktsperioden og vedlegges månedsrapporten sammen med månedsrapport for ytre miljø. Planen skal omfatte så vel entreprenørens egne aktiviteter som aktiviteter utført av underentreprenør og leverandører.
Krav til rapportering på klima og miljø er beskrevet **i** bilag D.

4 RISIKOVURDERINGER

Entreprenøren skal ved oppstart gjennomføre selvstendige risikovurderinger av miljøforhold tilknyttet kontraktsarbeidet. Risikovurdering av kontraktsarbeidet med hensyn til krav til ytre miljø skal være en kontinuerlig prosess hos entreprenøren. Oppfølgende risikovurderinger som er gjennomført skal kunne fremlegges skriftlig.

5 VERNERUNDER

Vernerunder skal også omfatte miljøforhold. Som minimum skal miljøforhold omfatte:

- Avfallshåndtering og kildesortering
- Lagring og håndtering av helse- og miljøfarlige stoffer
- Håndtering av ev. lensevann
- Sikring mot forurensning av grunn, grunnvann og vassdrag
- Materialvalg
- Støysikring
- Støvsikring og tilsøling av veier
- Beredskapsutstyr
- Avvikshåndtering av miljøavvik og uønskede miljøhendelser

6 MILJØTEMAER

Det er identifisert følgende miljøtemaer som er aktuelle for entreprise OV1000:

- Massehåndtering
  - Håndtering av rene masser
  - Håndtering av matjord
  - Håndtering av forurensede masser
  - Håndtering av fremmede arter
- Forurensning og klima
  - Spill og utslipp
  - Støy
  - Støv
  - Maskinpark
  - Tankplass
  - Lensevann
  - Klimagassbudsjett
- Naturverdier
- Kulturminner
- Produkt og materialvalg
- Avfallshåndtering

6.1 Massehåndtering

6.1.1 Håndtering av rene masser

Ren betong og rene gravemasser skal sorteres etter kvalitet i forbindelse med uttak og i størst mulig grad gjenbrukes eller mellomlagres etter kvalitet for senere bruk innen entreprisen (anleggsområdet) eller tilgrensende entrepriser.
Det vises for øvrig til miljøkartleggingsrapport for landside 10006203-187259-SLZ-S-RA-0003 som beskriver håndteringen av rivemasser i Entreprisen.

6.1.2 Håndtering av matjord

Det er utarbeidet en matjordplan 10006203-187259-SLZ-S-RA-0005 for prosjektet. Entreprenøren skal håndtere matjorden i samsvar med matjordplanen og gjeldende retningslinjer og tillatelser fra lokale myndigheter.

Før arbeid som innebærer håndtering av matjord igangsettes, skal entreprenøren delta i et oppstartsmøte organisert av byggherren, der alle parter som berøres av håndteringen av matjorden, skal delta. I oppstartsmøtet skal matjordsplanen gjennomgås i detalj.

Videre skal entreprenøren delta på eget oppstartsmøte organisert av byggherren med mottakssted(er) for matjordmassene før håndteringen av massene starter opp.

6.1.3 Håndtering av forurensede masser

Forurensede masser skal håndteres ihht. Gjeldene tiltaksplan (10006203-187259-SLZ-S-PL-001), utslippstillatelsen fra Miljødirektoratet samt Forurensningsforskriftens kap.2. Oppdages det forurensede masser, eller anlegget forårsaker uhell, lekkasje eller søl som medfører forurensning, skal entreprenøren umiddelbart stanse arbeidet og varsle ihht. Entreprenørens varslingsplan.

6.1.4 Prøvetaking og sluttkontroll gravegrop

Det utarbeides gravekart med instruks på hvor nødvendig sluttkontrollprøver skal utføres av Entreprenøren.

Det skal tas jordprøver fra gravegropens bunn og sider der forurensningen ikke er avgrenset

gjennom undersøkelser utført før tiltakets oppstart. I områder som antas å være ferdig utgravd (gravegrop eller graveskråning), skal det tas én jordprøve per 100 m², forutsatt at utgravingen ikke avsluttes mot fjell.

Jordprøvene skal tas som blandprøver bestående av 10 delprøver fra 10 til 15 cm dybde innenfor hvert prøvetakingsområde på 100 m².

Dersom analyseresultatene viser konsentrasjoner over gjeldende akseptkriterier, skal ytterligere løsmasser graves ut i lag på 0,5 m. Det skal deretter gjennomføres ny prøvetaking og analyse. Dette avklares med Byggherren før oppstart videre utgraving.

Oppgravde løsmasser kan transporteres direkte til godkjent deponi eller mellomlagres i påvente av analyseresultater. Ved mellomlagring skal krav og beskrivelser gitt i tiltaksplanen for mellomlager følges.

Dersom det tas jordprøver fra masser på mellomlager, skal det tas én jordprøve per 100 m³ lagrede masser. Prøvetaking og eventuell videre utgraving skal gjentas til analyseresultatene dokumenterer at akseptkriteriene er oppfylt.

Når analyseresultatene viser at gjenværende masser tilfredsstiller akseptkriteriene for forurensning, kan gravegropen ferdigstilles.

6.1.4.1 Registrering

Alle prøvepunkter hvor det utføres kontrollprøver skal loggføres etter Avinor sitt koordinatsystem. Kontrollprøver gjennomføres så langt tidligere undersøkelser ikke kan avgrense forurensningen i horisontal og vertikal utstrekning.
Innenfor område på 100 m² er det kun behov for én registrering. Hvert delstikk registres ikke.
Registrerte data (Koordinater) oversendes løpende til Byggherren.

6.1.4.2 Prøvemerking og bestilling til laboratoriet

Entrprenøren skal navnsette prøve i henhold til instruks Ytre Miljø - Prøvetaking av forurenset grunn (IN04538). Byggherren avtaler med Entreprenøren etter kontraktsinngåelse hvor prøvene skal leveres fysisk.
Byggeherren vil forestå registrering av prøvene og oversendelse til laboratoriet..

6.1.5 Håndtering av masser med fremmede arter

Det vises til 10006203-187259-SLZ-S-RA-0002 Fagrapport naturmangfold for utredning av naturmangfold i prosjektet som beskriver hvordan håndtering av fremmede arter skal håndteres i prosjektet.

6.1.6 Håndtering av nye masser

Masser som fraktes inn på tiltaksområdet må være dokumentert ikke-forurensede masser.
For PFOS og PFAS gjelder følgende grenseverdi: 2 µg PFOS/kg og 10 µg Sum-PFAS/kg.
Masser som fraktes inn skal heller ikke inneholde fremmede arter eller avfall.

6.1.7 Mellomlagring av masser

Mellomlagring av masser skal følge anbefalinger gitt i tiltaksplan for forurenset grunn, utslippstillatelsen fra Miljødirektoratet samt Forurensningsforskriftens kap.2.
Entreprenør skal utarbeide en riggplan ihht. I C1-2. I tillegg skal entreprenør utarbeide en overordnet riggplan som viser hele anleggsområdet. På denne riggplanen skal arealer for mellomlagring av ulike masser være vist.

6.1.8 Sluttrapport

Entreprenøren skal som en del av avsluttende leveranse levere en sluttrapport på all massehåndtering i henhold til krav beskrevet i tiltaksplan, Oslo lufthavns utslippstillatelse og Miljødirektoratets godkjennelse av tiltaksplan.

Videre skal all digitale data som innmåling av gjenværende forurenset masse overleveres Avinor ihht. avtalt format.

7 FORURENSNING OG KLIMA

7.1.1 Forurensningsberedskap

Entreprenøren skal etablere en beredskapsplan for eventuelle tilfeller med akutte forurensninger med utslipp av olje, drivstoff eller kjemikalier. Beredskapsplanen skal også ha rutiner for varsling dersom forurensning påtreffes ved gravearbeider.
Entreprenørens forurensningsberedskap og beredskapsplan skal følge lufthavnens krav, rutiner og systemer for beredskap.
For å sikre at alle arbeidstakere og underentreprenører kjenner beredskapsplanen skal planen være gjort kjent blant alle og slik gjennomgang skal dokumentere.
Alle skal vite hvor beredskapsmateriell er oppbevart. Beredskapen skal omfatte absorberingsmateriale for oppsamling av utslipp tilgjengelig på maskinene, ved eventuelle tankingssteder og ved lagerbeholdning på anlegget.
Entreprenørens beredskapsplan skal framlegges for byggherren innen frist i oversikt over dokumentfrister i bilag D og godkjennes av byggherren før oppstart.

7.1.2 Forurensning

7.1.2.1 Spill og utslipp

Spill/utslipp av kjemikalier skal ikke tilføres lufthavnens spillvanns- eller overvannssystem, grunn eller resipienter. Entreprenøren skal planlegge sin virksomhet slik at spill/utslipp unngås. Miljøoppfølgingsplanen skal inkludere konkrete tiltak som sikrer ivaretakelse av dette krav.

Entreprenøren skal lagre, håndtere og avhende kjemiske produkter, drivstoff osv på en slik måte at søl og lekkasjer til avløp, grunn eller vann forhindres. Lagerområder, fyllstasjoner osv. skal angis på riggplan og godkjennes av Byggherren før oppstart.

7.1.2.2 Lensevann

Lensevann som genereres hvor gravemassene er rene skal som hovedregel dreneres i grunnen i anlegg særskilt opparbeidet for anleggsfasen. Lensevann fra bygge- og anleggsplasser kan i særskilte tilfeller tilføres Avinor's overvannssystem når dette er avtalt og godkjent av Avinors Vann og miljø avdeling. Lensevann skal sedimenteres før påslipp til Avinor's overvannsnett. Sedimentasjonsløsningen skal utformes slik at Avinor's overvannsnett slik at det ikke medfører skade, driftsulemper, sedimentoppbygging eller redusert funksjon i Avinors overvannssystem. Entreprenøren skal besørge nødvendige anlegg og tilknytninger til Avinor's nett.

Der det er fare for at forurenset eller partikkelholdig lensevann kan føres ut på tette flater med avrenning til Avinor's overvannsnett, skal entreprenøren iverksette avbøtende tiltak slik at Avinor's overvannsnett ikke forringes som følge av bygge- og anleggsaktiviteten. Forurenset lensevann skal enten fraktes til godkjent mottak eller føres til renseanlegg via Avinor's spillvannsnett. Ved påslipp til spillvannsnettet skal kommunens påslippskrav overholdes og entreprenøren må innhente tillatelse fra Avinor og kommunen før påslipp.

Entreprenøren skal utarbeide plan for håndtering av lensevann fra bygge- og anleggsplasser som oversendes byggherren for kontroll. Planen skal inkludere dimensjonering og etablering

av pumper, beskrivelse av system for håndtering av lensevann frem til sluttdisponering samt eventuelle avbøtende tiltak. Der det er aktuelt å lede vann til Avinor's overvannssystem skal planen også omfatte dimensjonering av sedimentasjonsbasseng/-tank, rutiner for prøvetaking av vannet før påslipp, påkoblingspunkt på Avinor's nett samt opplegg for kontroll av koblinger til Avinor's nett. Anlegget skal være dimensjonert slik at pumpekapasiteten ikke gir en større vannmengde enn sedimentasjonsbassengets volum i forhold til suspensjonens sedimentasjonshastighet.

7.1.2.3 Maskinpark

Alle kjøretøy og maskiner skal være i god teknisk stand. Lekkasjer fra maskinpark skal ikke forekomme. For hver maskin skal det foreligge dokumentert plan for ettersyn og vedlikehold. Kjøretøy eller maskiner som lekker eller drypper olje eller drivstoff skal straks fjernes fra bygg- eller anleggsområdet. Absorbent skal være tilgjengelig enten på maskiner eller i arbeidsområdet.

7.1.2.4 Reparasjoner

Alle reparasjoner og vedlikeholdsarbeider skal skje på verksted godkjent for slike arbeider. Dersom entreprenøren ønsker å etablere verksted på byggeplassen, må han selv innhente nødvendige tillatelser både fra myndighetene og Avinor. For det tilfelle at maskinhavari oppstår på slik måte at maskinen ikke lar seg flytte til verksted skal Entreprenøren utarbeide prosedyre for utførelse av akutte reparasjoner i felt ved maskinhavari/uhell. Prosedyren skal oversendes Byggherren for kontroll og aksept ihht. Frister angitt i bilag E.

7.1.2.5 Tankplass

All tanking av drivstoff på kjøretøy og maskiner skal skje ved tankplass angitt på Entreprenørens riggplan.

Ved etablering og bruk av slik tankplass skal entreprenøren:

- sørge for nødvendige godkjennelser fra myndighetene og Avinor
- påse at drivstoffleverandøren har innhentet tillatelse fra Avinor til å levere drivstoff på lufthavnen
- utføre risikovurdering for å kartlegge farer og problemer knyttet til håndteringen av brannfarlig væske
- etablere drifts- og sikkerhetsinstruks for tankplasser for tanking av hjulgående kjøretøy og maskiner.

For tanking av hjulgående kjøretøy og maskiner skal entreprenøren anordne tankplassen slik at han:

- kun benytter tanker / beholdere – godkjent og merket for formålet.
- etablerer fysisk barriere i tilknytning til tank og eventuelt pumpeuttak for å hindre påkjørsel
- sikrer lagertanker med tett flate og karmer eller andre sikringer som minimum skal fange opp et eventuelt utslippsvolum tilsvarende volumet til største lagertank
- sørger for at tankplass har tett flate, sluk, oljeutskiller og tilkobling til spillvannsnettet
- sørger for at tankanlegg holdes i forsvarlig stand og i henhold til forskrift
- lagrer tanker og beholdere slik at en kan se om det forekommer utslipp
- gjennomfører systematisk tilstandskontroll av tanker, minimum etter hver flytting eller transport
- oppbevarer absorberende middel i tilknytning til tankanlegg

Entreprenøren kan etablere midlertidig tankplass på arbeidsstedet for tanking. Slike midlertidige tankplasser skal tilfredsstille følgende:

- På tankplassen skal det være utplassert beredskapscontainer som skal inneholde absorberende matte, absorberende granulat, beholder for forurenset masse og miljøcontainer.
- Dersom det oppstår større utslipp enn hva som fanges opp av absorberende matter, skal granulert absorbent benyttes.

7.1.2.6 Rengjøring av utstyr

Entreprenøren skal opparbeide vaskeplasser for rengjøring av utstyr som benyttes til asfaltering og betongarbeider, bruk av formolje og diffust utslipp av vanningsvann. All vask og rengjøring av utstyr skal foregå der. Det skal gjennomføres en miljørettet risikovurdering som dekker arbeidene og beskriver tiltak for behandling av vaskevannet. Entreprenøren skal innhente godkjenning fra kommunen og forurensningsmyndighet ved påslipp til kommunalt nett. Byggherren skal varsles ved innsending av slik søknad.

7.1.2.7 Renhold av veier og plasser

Massetransport eller annen transport på flyplassinterne veier og flater eller offentlige veier skal ikke medføre tilsøling.

Dersom tilsøling likevel forekommer skal entreprenør som forårsaker dette umiddelbart iverksette rydding, feiing og vasking.

7.1.3 Støy

Retningslinjer gitt i T-1442/2016 – Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging samt Arbeidsmiljølovens bestemmelser skal følges. Entreprenøren skal tilpasse og innrette sin aktivitet slik at grenseverdiene for støy overholdes.

Kommentert [RN1]: @Amundsen, Lars skal det være noen spesielt støyende arbeider som må planlegges og ev. varsles i denne kontrakten, som f.eks spunting?

Kommentert [AL2R1]: Nei, ser ingen grunn til det sal være det

Kommentert [RN3R1]: Ok

7.1.4 Støv

Entreprenøren skal planlegge sin virksomhet slik at støvspredning unngås. Ved behov skal det iverksette nødvendige tiltak for å dempe støvspredning. Dette krav gjelder både ved innvendige og utvendige arbeider. Støvreduserende tiltak skal være så miljøvennlige som mulig, og tilfredsstille øvrige miljøkrav. Tiltakene dokumenteres i Entreprenørens MOP.

7.1.5 Klimagassutslipp, utslipp til luft og energiforbruk i utførelsesfasen

7.1.5.1 Klimabudsjett og regnskap

Overordnet skal alle entrepriser tilknyttet Cargo Vest prosjektet bidra til at prosjektet oppnår minimum 20% klimagassreduksjon for byggeplass og materialer.
Prosjekterende hos Avinor skal gjennom prosjekteringsfasen utvikle klimagassbaseline for OV1000 for A1-A5 i henhold til SN NSPEK 3721.

Entreprenøren skal identifisere energi- og klimagassreduserende tiltak som vil oppnå minimum 20% reduksjon ift. baseline og som vil danne entreprisens klimagassbudsjett.
Entreprenørens budsjett i tidligfase skal besluttes i samråd med byggherre.

Rapportering av klimagassregnskapet utføres årlig og ved et ferdig klimagassregnskap når prosjektet er ferdigstilt ihht. Frister og beskrivelse i bilag D.

7.2 Naturverdier

Entreprenøren skal hensynta kjente naturverdier. Spredning av fremmede, skadelige arter skal forhindres ved å unngå spredning av jord og plantemateriale.

Det vises til 10006203-187259-SLZ-S-RA-0002 Fagrapport naturmangfold for utredning av naturmangfold i prosjektet.
Ny beplantning skal være tilpasset lokale klimatiske forhold. Avinors sjekkliste Utplanting av frø og planter skal følges.
Tilført jord til lufthavnen skal være dokumentert fri for fremmede arter.

7.3 Produkt og materialvalg

Entreprenøren skal velge produkter og materialer med utgangspunkt i miljøpåvirkning i et livsløpsperspektiv (produksjon, transport, bruk og avhending).
Materialer og produkter som må håndteres som farlig avfall ved avfallshåndtering skal i størst mulig grad unngås. Materialer og produkter skal kunne gjenbrukes eller gjenvinnes. Gjenbruk av rivingsmaterialer og betong skal avklares særskilt med byggherre.

7.3.1 Fravær av helse- og miljøfarlige stoffer

Produkter og materialer skal ikke inneholde helse- og miljøfarlige stoffer ført opp på Miljødirektoratets prioritetsliste eller kandidatlisten (REACH).
Trevirke som benyttes i prosjekter skal stamme fra bærekraftig skogsdrift og være sertifisert iht. PEFC- eller FSC-standarden. Det skal ikke benyttes tropisk trevirke.
Produkter som inneholder mer enn 0,1 vektprosent av stoffer på seneste versjon av prioritetslisten (Den norske prioritetslista (miljodirektoratet.no))
og kandidatlisten (Reach kandidatlista (SVHC-lista) – Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no))
skal ikke benyttes under bygging og i det ferdige bygget/anlegget.

Substitusjonsplikt
Substitusjonsplikten skal overholdes.
Evt. Bruk av produkter og kjemikalier må etter substitusjonsvurdering avvikmeldes og godkjennes av byggherren.

7.3.2 Dokumentasjon

Entreprenøren skal ha følgende dokumentasjon tilgjengelig, enten skriftlig eller ved et onlinesystem:
Kjemikalier:

- Stoffkartotek i hht gjeldende regelverk for alle kjemikalier i bruk på anlegget. Alle produkter skal være forskriftsmessig merket og lagret.
- Sikkerhetsdatablad for alle kjemiske produkter som kan inneholde miljø- og helseskadelige stoffer. Sikkerhetsdatabladene skal inngå i stoffkartoteket og også være lett tilgjengelig på anleggsområdet.

Faste produkter:

- Miljødeklarasjon (Environmental Product Declaration – EPD).
- Dokumentasjon på at treverk stammer fra bærekraftig hugst. Dokumentert med en av følgende sertifikater: FSC, CSA, SFI med sporbarhetsnummer CoC, PEFC, MTCC, Levende skog.

7.4 Avfall

Entreprenøren skal utarbeide avfallsplan for sine arbeider og planlegge sine arbeider på en slik måte at generert avfallsmengde minimeres.
Avfallsreduserende tiltak og løsninger samt gjenbrukspotensiale skal vurderes og etterstrebes.
Dersom ikke annet er avtalt skal entreprenøren selv organisere avfallsstasjon tilrettelagt for kildesortering og avhende avfall til godkjent mottak. Dette innebærer at entreprenøren skal:

- Opparbeide plass i samråd med byggherren og sørge for at avfallsbeholdere/-containere står forskriftsmessig plassert. Det skal benyttes lukkede containere for avfall som kan medføre fare for FOD.

- Sikre at kildesorteringen fungerer på byggeplass og sørge for at feilsortering rettes opp. Dette omfatter merking og kontroll med bestilling og tømming av beholdere/ containere, retur av beholdere for egne arbeider til byggeplass og eventuell mellomlagring.

- Skal oppnå størst mulig og minimum 90 % kildesorteringsgrad av alt avfall generert på byggeplass. I sorteringsgraden inngår total mengde byggavfall, eksklusiv betong, asfalt og forurensede masser.

- Det skal minst kildesorteres i følgende fraksjoner:

    - Trevirke (ikke kreosot og CCA impregnert)
    - Papp, papir, kartong
    - Jern og andre metaller
    - Plast
    - Betong, tegl lett klinker og lignende
    - Forurenset betong og tegl (under grensen for farlig avfall)
    - EE-avfall
    - Farlig avfall

- Sørge for tilfredsstillende drift av avfallsstasjon for sine egne arbeider inklusiv egne underentreprenører.

- Lagre farlig avfall forsvarlig i godkjente containere/fat til det farlige avfallet blir borttransportert fra byggeplassen.

Alt farlig avfall skal kildesorteres, og lagres på en slik måte at dette er utilgjengelig for tredjepart og ikke medfører utslipp. Farlig avfall skal leveres til godkjent mottak.
Entreprenøren skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på miljø, mennesker eller dyr ved oppbevaring, transport og håndtering av farlig avfall. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall.
Entreprenøren skal ved levering av farlig avfall gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Når avfallet leveres, skal Entreprenøren fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Miljødirektoratet. Emballasjen skal merkes tydelig med deklarasjonsskjemaets løpenummer. Merkingen må tåle fysiske og klimatiske påvirkninger.
Farlig avfall skal inngå på samme måte som ordinært avfall i avfallsplan.
Avfallsplanen og sluttrapporten for avfallshåndteringen skal foreligge innen frister angitt i **Bilag D**.

8 VEDLEGG

Ytre miljø - Beredskapsplan for Oslo lufthavn – Operativ del (IN01328)
Ytre miljø – Naturmiljø – Utplanting av frø og planter (SS00440)
Ytre miljø – Prøvetaking av forurenset grunn (IN04538)